

Voloncs Attila

A DISZKOSZVETŐ HALÁLA

Bovezky aznap reggel Bécsbe indult, s olyan bosszús és nyugtalan volt a nap első perceiben, mintha máris sejtette volna, hogy sohasem fog odaérni. Majdhogynem sötét volt még, mikor ébredezni kezdett, s hiába próbálkozott visszaaludni, képtelen volt rá. Cukott szemmel, a lábával próbálta rendezgetni a nehéz paplant, s buzgó igyekezete közepette egy másik, puhább és melegebb testbe ütközött.

Maga sem tudta már, miért alszik közös ágyban a feleségével. Az éjszaka nyugtalan hánykolódása közben párnája egészen kicsúszott a feje alól, de arra már nem vette a fáradságot, hogy meg is igazítsa. Kierőszakolt magából egy ásítást, megfordult, meglepődött azon, hogy Ágnes is ébren van már.

Az asszony nem sokat aludt az éjjel, tán a tegnap esti, tán a tegnapelőtti veszekedés miatt zokogott egy sort. Most a baldachinos ágy mennyezetét bámulta, s közben a szobában tartózkodó mozdulatlan harmadik hálát adott azért, hogy kikandikál a takaró alól a lábfeje.

Tizennégy éve figyelte már őket. Közben a gyerekek is megnőttek, a nagyobbik fiú tizenegy esztendő volt már, a kisebbik nyolc. Úgy hat éve vártak egy harmadik testvért is, de az asszony elvetélt. Jóllehet, az úrfiakat csak nagy ritkán látta (a nagyobbikat például már négy éve nem), azért számon tartotta az életkorukat, s megjegyzett róluk mindent, amit a pár a szeretkezések után elnyúlva osztottak meg egymással, még a boldog időkben.

Eteoklész – Bovezky báró nevezte el így őt – rá volt kényszerítve arra, hogy végignézze minden együttlétüket a nászéjszaka óta. Illetve, egy ideig csak az aktusok közben keletkező hangok élményében részesülhetett, mivel a pár eleinte nagy szemérmesen kizárólag sötétben és a függönyöket elhúzva végezte ezt a görögünk számára oly vágyott szertartást. Aztán kezdtek egyre inkább kevésbé szégyellni magukat Eteoklész előtt, akit ezzel meglehetősen nehéz helyzetbe hoztak, ugyanis a hálószobában gyakran már fényes nappal is esemény zajlott: ekkor ismerkedett meg Eteoklész a meztelen női test látványá-

val és a gyötrő féltékenység érzésével egyaránt. De semmit sem tehetett, még a fejét sem fordíthatta el: mindenestől fogoly volt.

Találgathatnánk, kettejük közül kit gyűlölt jobban: a bárót, aki tizennégy éve fogságban tartja és megalázza őt, vagy szerelmének tárgyát, aki időről időre kezeskedik róla, hogy véletlenül se csituljanak el érzelmei. A szeszélyes és szabadságszerető görög léleknek valóságos pokol volt a földi létezők világa. Szenvedése csak egyszer enyhült az évek során, amikor három hétig nem az ágy irányába nézett a tekintete. Ugyanis főnemesi rang ide vagy oda, Ágnes maga takarította a hálószobát, s ennél fogva Eteoklész tisztogatása is az ő dolga volt. Egy hibájának köszönhetően Eteoklész három teljes héten keresztül kibámulhatott a szabályos, klasszicista ízlésű kertbe. Persze a következő takarítás után már újra a megszokott irányba nézett.

Aznap reggel is kénytelen volt az ágyat figyelni, amelyen Bovezky végül feladta a küzdelmet és csalódottan tudomásul vette, hogy felébredt. A szokottnál is rosszabb kedve volt. Az utóbbi években nem csak a kezdetben oly boldog házassága romlott meg, de a birtok jövedelmei is alaposan megcsappantak. Bovezky katona volt, nem értett a gazdálkodáshoz. Az igazság az, hogy a katonáskodáshoz sem konyított valami sokat, csak éppen annyit, amennyi egy tábori orvosnak feltétlenül szükséges.

Az elejétől a végéig húzta le a hétéves háborút, Berlin megsarcolásakor ő irányította a sereg kevéske sebesültjének ellátását, s erre menthetetlenül büszke volt egész életében, jóllehet, katonai érdemeit tekintve ennyivel maradt. Századosként szerelt le hatvanháromban, átkozva a kétfejű sast, amiért báró létére nem lett belőle legalább őrnagy. Attól fogva egészen kurucos életet igyekezett élni, öltözködésében Thökölyt, bajuszviseletében Rákóczit imitálta, és sejtése sem volt róla, hogy még aznap éjjel Bottyánná válik.

Hanem ezúttal mégis Bécsbe igyekezett, ahogy azt már tegnap elhatározta, amint meghallotta a nagy hírt, mely négy egybefüggő évtizedet zárt le: Mária Terézia halott. S hát persze, hogy akinek egy csöppnyi esze van, az máris futván fut az udvarba, hódolni a nagyságos József császár előtt, aki meghatározatlan ideig kalapban kíván egyúttal magyar király is lenni.

Dühös gyorsasággal kapkodta magára a ruhadarabokat, s közben háromszor-négyszer is a feleségére pillantott. Az egyszer sem nézett

rá, csak felfelé bámult szakadatlan. Bovezky magában fújtatott, majd a mellkasába mart a régóta táplált s a közelmúltban egyre inkább megalapozottnak tűnő gyanú. Ezután váratlanul megnyugodott. Neki a mai napra kész terve van. Akármi történjen, ma fény derül az igazságra.

Nem mosakodott, hiszen azt majd Bécsben is lehet. Mikor végzett az öltözködéssel, Eteoklész szeme közé bámult. Egy hosszúra nyúlt pillanatig nézte mozdulatlanságra kárhoztatott rabját, majd még egyszer, utoljára Ágnesre pillantott, s fölényes ábrázattal, lassú léptekkel, köszönés nélkül kísétált.

Ágnes nem mozdult az ajtó csukódására, s akkor sem kelt fel, amikor lassan elhaltak férje cselédeknek odavakkantott, távoli és kurta utasításai. Csak akkor élénkült meg, amikor az udvarról patadobogás és kocsizörgés zaja szűrődött be. Amint e hangok is eltávolodtak, legelébb a hasára fordult, s macskásan nyújtózkodott, jó sokáig.

Aztán felkelt s levetette hálóruháját. Nem zavarta a szoba reggeli hűvöse, s ezért Eteoklész kimondhatatlanul hálás volt. Harmincesztendő volt már, tizenöt évvel fiatalabb a férjénél. Ha Eteoklész elég nőt látott volna életében, talán nem is tartotta volna különösebben szépek. Az arca legalábbis Bovezky báró saját bevallása szerint sem igen múlta felül az unalmas átlagot. Szőkésbarna haja volt, magas homloka, kedves, barna szemei. Bőrén korához képest meglepően sok, apró pattanás sorakozott, melyet a külvilág elől sok púderrel fedett el, de Bovezky Kálmán és Eteoklész tudták a titkát.

A teste sem az a tizenhat éves menyasszonytest volt már, amit Eteoklész először megpillantott annak idején. Kissé meghízott, s a szoros fűzők egyre jobban kínozták a fényes összejöveteleken, vármegyeházi bálokon. Hanem azért aznap mindketten kedvüket lelték a látványban. Ágnes a tágas szoba hatalmas tükre elé lépett, ide-oda fordult, nézegette magát, lágyan megmarkolta a melleit, a fenekét, úgy látszott, elégedett.

Eteoklész imádta ezeket a pillanatokat, azt is mondhatnánk, kizárólag értük élt – nem mintha bármiféle joga lett volna rendelkezni saját élete fölött. Ilyenkor kettesben volt Ágnessel, s közösen merültek el a nő szépségében, úgy érezte, hogy az asszony élvezi a társaságát, abba a hitbe ringatta magát, hogy amaz neki mutogatja a hajlatait, úgy

okoskodott, hogy ez is egyfajta hűtlenség, igen, a báróné tulajdonképpen megcsalja vele a férjét.

Ágnes aznap reggel különösen sokáig nézte magát a tükörben, persze előbb-utóbb ez a csoda is véget kellett hogy érjen. Ennek ellenére Eteoklész elégedett volt: testét, ha lehet, még inkább beleerőszakolta abba a kissé kicsavarodott mozdulatba, amelyet évek óta rákényszerítettek. Úgy érezte, soha nem vette fel még ilyen szépen a rá kiszabott örökös pozíciót. Ezzel hálálta meg szerelme kedvességét.

Ágnes csak keveset szépítkezett, ráérősen öltözködött, de annál gyorsabban hagyta el a szobát. Eteoklész nem létező szíve normális ütemben kezdett verni.

Az asszony úgy másfél óra múlva tért vissza. Eteoklész tudta, mi következik, s már a gondolatba is beleborzongott. Jól sejtette, Ágnes takarítani kezdett. Ezt is nagy nyugalommal, s meg kell hagyni, roppant alaposan végezte. Szokás szerint Eteoklészt hagyta legutoljára. Egy száraz, mindazonáltal nagyon kellemes tapintású portörölővel szokta őt letörölgetni, Eteoklész nem tudta, milyen anyagból lehet.

A görög életében a takarítás volt a legszebb és egyben legkínzóbb esemény. Időben egészen rövid, a végtelenségig izgató, azonban soha nem hozott kielégülést, csak a forró győtrelem maradt utána, hosszú napokig, Ágnes léhább időszakában egész hetekig. Aztán megint eljött a vágyott alkalom, megint ugyanúgy zajlott le, s folytatódott az egész ördögi kör, mely Eteoklész szerelmét mindig akkor lobbantotta újabb és újabb lángra, mikor a mozdulatlan rab szívének tüze éppen kialudt volna.

Eteoklész bizonyára roppant csalódott lett volna, ha tudja, hogy az asszony számára korántsem annyira ceremoniális dolog ez, mint amennyire ő annak érzi. A fogoly beleborzongott, amikor a kendő megérintette a feje búbját, végigtörölgette az arcát, s ő a szöveten keresztül érezte a báróné kezének melegét, bőrének finomságát, az ujjak kellemes rugalmasságát. Az asszony érintése végigszánkózott a nyakán, a kendő eljutott izmos felsőtestének minden apró gödröcskéjébe. Eteoklész megfeszült, mikor az ágyéka következett.

Ágnes a takarítás végeztével újra kiment. Közben a szoba elsötétedt, Eteoklész úgy sejtette, odakint beborult az ég.

Az asszony csak ebéd után tért vissza, ezúttal már nagy igyekezettel, s a nyomában érkező cselédlányt is egyre sürgette. Eteoklész ismerte

a lányt. Mivel a báróné sohasem tűrte volna el, hogy másvalaki takarítsa a szobát, Ibolya csak nagy ritkán járt be ide, többnyire csak akkor, ha segítenie kellett az úrnő elkészülésében.

Most is így történt. A mosakodás valószínűleg már lezajlott, Eteoklész legalábbis erre következtetett az Ágnes érkezésekor a szobában szétterjedő, számára egészen édeninek tűnő illatokból. Hanem a könnyű, ugyanakkor méltóságteljes lila ruhát csak most segítette fel rá Ibolya, a fűzőket Ágnes parancsára szorosra húzta, a hajával pedig tán egy órát is elbíbelődött, s ez idő alatt az úrnő végig sürgette. Közben kintről távoli dörgések hallatszottak.

Ki látott már ilyen időt decemberben, nagyságos asszonyom? Hiszen havaznia kellene már, de odakint nyári vihar készül!

Ágnes nem méltatta válaszra a cselédlányt, neki egészen máshol járt az esze. Éppen végeztek, amikor kintről az erős szélzúgás és a fák ágainak recsegés-ropogása mellett közeledő kocsizörgést hallott Eteoklész. Az ő érzékei finomabbak voltak, a nők nála jóval később vették észre a zajt. Ágnes izgatottan pattant fel, kirohant a szobából, nyomában a cselédlány.

Eteoklész felidézte emlékeit a kertről. A kocsi most halad végig a kövekkel kirakott széles ösvényen, s mikor a kastély elé ér, megkerüli a már nem működő szökőkutat, melynek közepén, kis márványemlévényen csücsül egy életnagyságú Aphrodité. Még azokban az időkben került oda, amikor az úr labancosan klasszicista ízlésű volt. Ezután az ifjú Móric úrfi leugrik a kocsiról, az tovazörög, ő pedig magabiztos, katonás léptekkel felmegy a bejárathoz vezető lépcsőn.

Jó másfél órát töltöttek a szalonban, s közben Eteoklészt egyre inkább elöntötte a düh. Tudta, hogy hamarosan belépnek a szobába, szerette volna, ha arra az időre valamilyen ismeretlen erő az ablak felé fordítja őt, hogy a vihart nézhesse, mint söpri meg istenesen a régóta gondozatlan kertet.

Amaz egyébként egészen nagyszabású előkészületeket végzett magának. Eteoklész jó füllel vette biztosra, hogy az eső még mindig nem eredt el, hanem a szél egyre erősebben fúj és a villámlások és dörgések egyre gyakoribbak, egyre erősebbek.

Móric Ágnes másodfokú unokatestvére volt, s ők könnyelműen úgy hitték, hogy ezzel mindenféle gyanakvást elcsitítanak. Arról, hogy a huszonkét esztendő fiatalember kizárólag a férj távollétében történő

látogatásai rendszerint a hálósobában érnek véget, kettejükön kívül csakis Ibolya és Eteoklész tudott.

Lépések hallatszottak. Eteoklész arca semmiféle érzelmet nem tükrözött, csak a tökéletes testtartásra figyelt, miközben kinyílt az ajtó. Késő délután volt már és decemberi sötétség, de ki tudta venni a belépő alakok körvonalait. Móricz rendkívül magas, büszke tartású, de apró dolgokban meglehetősen ügyetlen fiú volt, ez már az elmúlt három alkalommal is kiderült. Eteoklész izmai megfeszültek. Ez az erkölcstelen asszony csak néhány órája csalta meg vele a férjét, s lám, most megcsalja Eteoklészt egy másik férfival, ezzel a még alig pelyhedző állú legénnyel, aki olyannyira ügyetlenül bánik a karddal, hogy nem vették be a királynő testőrségébe. Hanem azért büszkén viseli a fegyvert, amelyet most remegő kézzel leoldott, s hüvelyével együtt a padlóra ejtett.

Kint eleredt az eső, s miközben Móric hosszasan bajlódott Ágnes fűzőjével, Eteoklész neszeket hallott az ajtó elől. A legutóbbi alkalommal is úgy észlelte, hogy valaki ott van és beles a kulcslyukon. Különös érzés volt. Eteoklész zavart érzett amiatt, hogy ezúttal nem csak ő figyel meg egy szeretkezést, hanem egy titokzatos másik is az ajtó túloldalán, s bizony, ezáltal Eteoklészt is megfigyeli valaki.

Tán Ibolya volna az? Az előző esetnél is órá gyanakodott. Sohasem derült ki számára a titok, fejét nem tudta másfele fordítani, így ezúttal is a vágy és az undor elegyével meredt az ágy és a sóhajok irányába. S bár maga előtt is szégyellte aényt, bizony nagy izgalommal várta az újabb és újabb villámokat, melyek egy-egy pillanatra bevilágították a szobát és láthatóvá tették az asszony testét, rajta a nyúlánk férfival.

A kinti leskelődő néhány perc múlva eltűnt, s mire elállt az eső s elvonult a vihar, a rokonok kielégülten és álmosan terültek el az ágyon. Eteoklész hosszú órákon át örködött az éjszakában. A szoba csendjét csak Móric ütemes horkolása törte meg.

Teljesen sötét volt még, a hajnal semmiféle jelét sem adta annak, hogy valaha is eljön, mikor robajt hallott a kapu felől. Sebes lódobogás, szapora ostorpattogás, ismerős kocsizörgés. A zajra csak Móricz riadt föl egy pillanatra, de balga módon csak fordult egyet az asszony mellett, s horkolt tovább. Az igazak álmát alvó Ágnes csak a bejárati ajtó döntülésére ébredt fel. Felrázta a fiút.

Lépések közeledtek. Móric hevesen kiugrott az ágyból, s riadtan megállt a szoba közepén. Az utolsó pillanatban kitapogatta a padlón a kardját és érte nyúlt.

Bovezky belépett a hálósobába. Kintről hideg levegő érkezett és gyér fény szűrődött be, de a sötétséghez szokott szemnek ez is elég volt. Móric tétován előhúzta kardját a hüvelyéből, az asszony az ágyban reszketett, Eteoklész a tőle megszokott közömbös ábrázattal nézte őt.

Rövid párbaj következett. Móric kihasználta, hogy ő néhány pillanatilg élesebben lát, mint a sötét szobába belépő férj, és hevesen annak arca felé dőft. Bovezky nem tudta kivédeni, a kard egy Eteoklész számára hátborzongató hang kíséretében kiszúrta bal szemét. A báró még csak hátra sem tántorodott: óriásit üvöltött, de nem kapott a szeméhez, hanem vicsorogva visszatámadott.

Néhány pillanat volt az egész. Hörögve-fújtatva ütötte félre a rémült ifjú kardját és egymás után hatszor, tán nyolcszor is hasba szúrta. Az asszony kiugrott az ágyból, s ösztönösen a szekrényen elhelyezett kicsiny szobor után nyúlt. Móric már régen lerogyott a földre, teljesen harcképtelenül terült el, vére ott áradt a padlón, de Bovezky még mindig döfködté, egyre növekvő élvezettel.

Csak nagy sokára emelte fel megmaradt fél szemének tekintetét. Ekkor már röpült is feléje Mürón Diszkoszvetőjének másolata. A szobor a halántékán találta el, nagyot koppant rajta, a kezéből kicsúszott a kard, ő maga lerogyott. Mellette a diszkoszvető apró darabokban terült el. Tán már a báró fején, tán csak a padlón tört darabokra.

Ágnes nem tudta már, mikor és hogyan ült vissza az ágyra. Ismét lépések hallatszottak kintről. Valaki megállt az ajtó előtt, nem mert belépni. Ágnes nem sírt. Némán figyelte a lábai előtt elterülő három halottat.